

WALDORFSKÉ TŘÍDY

Mateřská škola, Ostrava – Poruba, Dětská 920, příspěvková organizace
odloučené pracoviště Mateřská škola Větrná 1084

Waldorfská pedagogika

- Zakladatelem škol waldorfského typu je rakouský filozof a pedagog Rudolf Steiner (1861 – 1925), který vytvořil filozoficko-pedagogickou soustavu o výchově člověka.
- Zásady vychází z antroposofie, tedy z vědeckého výzkumu duchovního světa.
- Waldorfská pedagogika se zaměřuje na rozvoj těla, duše i ducha komplexně, důraz je kladen na malování, kreslení, práci s barvami a tvary, tanec, hudbu, básnictví a divadlo.
- Cíle waldorfské pedagogiky jsou spirituální rozvoj, rozvoj těla a motorických dovedností, rozvoj citění, emocí a myšlení, rozvoj sebevyjádření, rozvoj individuality, sebedisciplíny a nezávislosti na okolním světě, sociální citění, sounáležitost, práce pro užitek celku, nalezení vlastního místa ve světě.

- Základem svobodné výchovy je pouze duchovní základ člověka a potřeby dítěte v jeho sedmiletých vývojových fázích.
- Fáze do 7 let: vývoj těla, dítě se učí nápodobou, důležitý vzor rodičů a učitelů
- Fáze do 14 let: dítě zralé pro školní výuku, rozvoj paměti bez abstraktního myšlení
- Fáze do 21 let: vývoj abstraktního myšlení, hlubší duchovní náhled na sama sebe, na podstatu člověka a na svět, rozvoj citění, myšlení, hodnot a postojů
- Hlavní metodou práce s předškolními dětmi je napodobování a vzor, důraz je kladen na zachování rytmu a opakování.
- V rytmu roku probíhá slavení křesťanských svátků, lidových tradic a zvyklostí.

WALDORFSKÁ TŘÍDA
HVĚZDIČKY

WALDORFSKÁ TŘÍDA
SLUNÍČKA

ROČNÍ STŮL

- Roční stůl je obrazem dění v přírodě a ve světě v průběhu roku, zobrazuje a dětem přibližuje střídání ročních dob.
- S nádechem pohádek a příběhů se používají kompozice přírodnin s postavičkami symbolizujícími rostliny, kořínky, plody, zimu i Zemi.

SPOLEČNÉ ČINNOSTI

- Modelování
- Pečení chleba, příprava müsli, vaření marmelády
- Malování
- Kreslení
- Pracovní činnosti
- Hry, narozeninové oslavy, akce s rodiči

Modelování

Vaření marmelády

Pečení chleba, příprava müsli

Práce na zahradě

Vermikompostér

Práce u ponku

Projektový den v MŠ - Včely

Malování, kreslení

Hry

Narozeninová oslava

Výroba narozeninové víly

Třídní schůzky

SLAVNOSTI

- Sv. Michaela
- Sv. Václava
- Sv. Martina
- Vánoční slavnost
- Tři králové
- Hromnice
- Masopust
- Jarní slunovrat
- Velikonoce
- Jarní slavnost
- Otvírání studánek
- Svatojánská slavnost

Září – období Michaelaelské slavnosti

Motto: „Když se dny krátí, klíčí v srdci jas, nad nimi Michael, dárce světla v nás.“

Charakteristika období: Uvědomění si významu podzimu jako období sklizně úrody a počátku procesu odumírání života v přírodě. Svatý Michael jako symbol boje s těmito silami (odvaha, statečnost, schopnost čelit překážkám a nebezpečí)

„Až budu velký, velký jako svět,
stanu se rytířem chrabrým na pohled.
Až budu hrdina, silný jak býk,
přemůžu draka, co ruší v lese klid.

A země a měsíc zase budou mé
a všechny hvězdy zase nádherné.
Paprsků slunce zalitý svit
mou hlavu přijde ozdobit.

Listopad – období Martinské slavnosti

Motto: „Bez lásky, bez lidskosti, bez soucítění člověka s člověkem nic neobstojí.“ (P.Pitter)

Charakteristika období: Prožitek zkracujícího se dne prostřednictvím tradičních lidských činností uprostřed kruhu blízkých lidí, prožitek vzájemnosti. Svatý Martin jako symbol lidského soucítění, vzájemné pomoci a úcty.

Přichází krásná matka noc a ve tmách skrývá svoji moc,
zhasíná světla v chaloupkách, uspává kvítí na loukách,
a celým královstvím píseň zní,
tak spinkej s ní, tak spinkej s ní...”

Prosinec – období Adventu a Vánoc

Motto: „Byť Kristus v Betlémě se tisíckrát zrodil, jsi ztracen, dokud se i v tobě nenarodil.“
(Angelus Silesius)

Charakteristika období: Prožitek nálady adventního času a jeho aspekty (zamyšlení, cesta k porozumění druhému člověku, vnitřní ztišení jako prostor pro druhého). Vánoce jako symbol příchodu nového života po období odumření (návrat Slunce, zrození světla z temnoty noci).

Mikuláš

Adventní spirála

Leden, období nového léta

Motto: „V tajemství světa spatřuje člověk sebe. V tajemství člověka zjevuje se svět“
(Rudolf Steiner)

Charakteristika období: Při tříkrálové slavnosti doznívání zážitku Vánoc (k motivu pastýřů symbolizujících cítění se pojí kvalita myšlení – moudrost králů), ukončení vánočního období slavností světla. Nový rok jako symbol optimismu a nové perspektivy.

Hromnice

„Hory, doly, černý les,
Kde je kočka, kde je pes?

Kočka kouká z okna ven,
pes si hoví u kamen.“

Únor – období masopustu (karnevalu)

Motto: „Hle v tuto chvíli, vysvlečení z tíže, ti, kterým doposud nezlomili hlas, do moře zpěvů vlévají se zas, přistávajících na úpatí kříže.“ (Václav Renč)

Charakteristika období: prožitek vrcholného období zimy, v jeho tradičním pojetí, jako období pronikání začátku životních sil z nitra Země na povrch.

Masopust jako symbol živelnosti a tělesnosti, opaku adventního (duchovního) období – cesta sebevyjádření, seberealizace.

Březen - jarní slavnosti

Motto: „ Hlavní příčinou utrpení je egoistická touha po vlastním pohodlí a spokojenosti.
(XIV. Dalajláma)

Charakteristika období: Nálada probuzení, čerstvosti, činorodé práce a tvoření,
postupné přesouvání aktivit ven z mateřské školy.

Pouštění Moreny

Duben – období Velikonoc

Motto: „Každá idea, která se ti nestane ideálem, zabíjí v tvé duši nějakou sílu.“

(Rudolf Steiner)

Charakteristika období: Pomocí rytmizace a opakování nalézání vnitřního řádu v období v období všeobecného vnějšího pohybu a změn v přírodě (rašení, bujení).

Velikonoční zajíc jako symbol altruismu a překonávání vlastních potřeb, vejce jako symbol nového života, proutí jako symbol proudící životní síly.

Květen – období svatodušních svátků – letnic

Motto: „Kdo řekl, že láska je slepá? Ta jediná vidí dobře: objevuje krásy, kde ti druzí nevidí nic.“ (A.Frossard)

Charakteristika období: Navázání na předchozí období prožitím vztahu k nejbližší osobě (Svátek matek), starosti o ni, pocitu péče o ni, poděkování.

Otevírání studánek – královničky, jako symbol uvolnění ozdravných sil země, vnitřním očištěním, pták jako symbol svobodného ducha a svobodné vůle.

Červen – Letní slavnosti

Motto: „On musí růsti, já pak zmenšit se.“ (Evangelium sv. Jana)

Charakteristika období: Prostřednictvím sběru léčivých bylin a péče o zahradu a své okolí je prožívána síla vrcholícího období léta v jeho plnosti forem před počátkem působení sil útlumu v přírodě i v nitru člověka (nejen já, ale i druzí).

„V lese víla věnce vila,
na vlnkách se zatočila,
větrem vlály zlatí vlasy,
večer byl pln její krásy.“

The background is a soft watercolor wash with a color palette of warm oranges, yellows, and pinks, transitioning into cooler greens and blues towards the top right. A thin black border defines a rounded rectangular frame in the center of the page.

Prezentace waldorfských tříd

Koutek s pracemi dětí v MŠ Větrná

Vitrína s
pracemi
dětí ve
waldorfské
základní
škole

„Děti si zaslouží to nejlepší, ne to, co na ně zbude.“

Použitá literatura

- SMOLKOVÁ, Táňa. *Na cestě od lilie k růži, aneb, Skutečná pedagogika začíná tam, kde se učitel učí přinejmenším tolik jako dítě*. Praha: Maitrea, 2008. ISBN 978-80-87249-02-4.
Od lilie k růžím
- SMOLKOVÁ, Táňa. *Dítě v úctě přijmout--: vzdělávací program waldorfské mateřské školy*. Praha: Maitrea, 2007. ISBN 80-903-7612-6.